

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2021 г.
Основна научна област:
Биологически науки
№ на договор:
КП-06 Н5116
Начална дата на проекта и срок на договора:
2021; 3 години
Заглавие на проекта:
Генетична структура на популациите на български местни породи овце. Изясняване на произход, филогенеза, одомашняване и уникалност
Базова организация:
Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН
Партньорски организации:
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Професор д-р Георги Александров Радославов
Общ размер на договореното финансиране:
160 000.00 лв

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

„За живите паметници няма археология, няма архитектура. Но бедата е там, че обществото твърде малко знае какво губи, когато рухне жив паметник. А то трябва да знае, че не само историята му е осакатена, но и бъдещето му обеднява... . На мен ми е трудно да определя какви шедьоври на природата са животните от аборигенните породи, но несъмнено в тях има нещо със стойността на вечното, винаги необходимо за човека.“ (Здравков Г., сп. „Животновъдство“, 9, 1975 г.).

На границата на критичния минимум на съществуване се намират стотици уникални породи домашни животни. Един от основните фактори, отговорен за редуциране на биологичното разнообразие, освен замърсяването на околната среда, е нерационалната селскостопанска дейност, игнорираща генетичната подразделеност на видовете и структурата на вътревидовата наследствена изменчивост. Друг основен фактор обуславящ редуцирането на генетичното разнообразие, е свързано с неконтролируемия внос на високопродуктивни животни и генетична интрогресия с местни породи, което също влияе на националния генофонд. Ниската численост на местните популации обуславя високата степен на инбридинг, което води до увеличение на хомозиготността на рецесивните белези, водещо до близкородствена депресия (инбридингска депресия) т.е. инбридингът е предпоставка за загуба на ценни биологични и стопански качества, както и за намаляване на биоразнообразието. Генетичният мониторинг дава възможност за проследяване състоянието на популационния генофонд, оценка и динамика на неговата динамика във времето и пространството, определят се границите на допустимите генетични изменения.

Известно е, че местните породи притежават редица характеристики в сравнение със съвременните: висока адаптивна пластичност, устойчивост към инфекциозни и паразитни заболявания, както и добро съчетание на стопански и репродуктивни качества. Много от местните породи се отличават с голяма издръжливост, непретенциозност и адаптивност към неблагоприятни климатични условия, добро оползотворяване на нискокачествен фураж, здрава конституция, както и относително голяма продължителност на живота.

Разработването и прилагането на съвременни генноспецифични генетични маркери в генотипирането и генетичната идентификация на някои местни породи овце, е от съществено значение за ефективна оценка на генетичния ресурс и съхраняването на биоразнообразието в нашата страна. Идентифицирането на екземпляри, носещи различни алели на гени, обуславящи важни стопански качества, ще позволи ефективното им включване в селекционни програми, съхраняване на генофонда и ефективното размножаване на застрашените местни видове. Разработването и прилагането на съвременне молекулярно-биологични подходи, ще предостави широки възможности за оценка, използване и съхраняване на биологичното разнообразие, изясняване на одомашняването, миграционните процеси и еволюционните взаимоотношения.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН	
<i>Ръководител на научния колектив</i>	
1. Професор д-р Георги Александров Радославов	Учен
<i>Участници:</i>	
2. Професор д-р Петър Иванов Христов	Учен
3. Главен асистент д-р Хелиана Иржи Дундарова	Постдокторант
4. Асистент д-р Людмила Миткова Лозанова	Постдокторант
5. Редовен докторант, магистър Недялка Маринова Аценова	Докторант

1 Отбележете академичната длъжност и научната степен на всеки участник. В тази таблица не се изискват подписи.

2 Отбележете дали участникът в колектива е учен, млад учен, постдокторант, докторанти или студенти, пенсионер или учен от чужбина.